
SPREJETA BESEDILA

P8_TA(2016)0361

Dejavnosti, učinek in dodana vrednost Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji med letoma 2007 in 2014

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 15. septembra 2016 o dejavnostih, učinku in dodani vrednosti Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji med letoma 2007 in 2014 (2015/2284(INI))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1309/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o Evropskem skladu za prilagoditev globalizaciji (2014–2020) in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1927/2006¹,
- ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 546/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2009 o spremembi Uredbe (ES) št. 1927/2006 o ustanovitvi Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji²,
- ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 1927/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. decembra 2006 o ustanovitvi Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji³,
- ob upoštevanju poročila Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu o dejavnostih Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji v letih 2013 in 2014 (COM(2015)0355),
- ob upoštevanju končnega poročila o naknadni oceni Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji iz avgusta 2015,
- ob upoštevanju posebnega poročila Računskega sodišča št. 7/2013 z naslovom »Ali je Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji pri ponovnem vključevanju presežnih delavcev ustvaril dodano vrednost EU?«,
- ob upoštevanju poročila ERM Eurofounda za leto 2012 z naslovom »*After restructuring: labour markets, working conditions and life satisfaction*« (Po prestrukturiranju: trgi dela, delovne razmere in zadovoljstvo z življenjem),
- ob upoštevanju študije primera Eurofounda z naslovom »*Added value of the European*

---

¹ UL L 347, 20.12.2013, str. 855.

² UL L 167, 29.6.2009, str. 26.

³ UL L 406, 30.12.2006, str. 1.

Globalisation Adjustment Fund: A comparison of experiences in Germany and Finland« (Dodana vrednost Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji: Primerjava izkušenj v Nemčiji in na Finskem) (2009),

- ob upoštevanju poročila ERM Eurofounda za leto 2009 z naslovom »*Restructuring in recession*« (Prestrukturiranje v recesiji),
  - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 29. septembra 2011 o prihodnosti Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji¹,
  - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 7. septembra 2010 o financiranju in delovanju Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji²,
  - ob upoštevanju svojih resolucij, sprejetih po januarju 2007, o mobilizaciji Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji, vključno s pripombami Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve o posameznih namenih njegove uporabe,
  - ob upoštevanju razprav posebne delovne skupine Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve o Evropskem skladu za prilagoditev globalizaciji,
  - ob upoštevanju člena 52 Poslovnika,
  - ob upoštevanju poročila Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve ter mnenj Odbora za proračun, Odbora za mednarodno trgovino, Odbora za proračunski nadzor, Odbora za regionalni razvoj ter Odbora za pravice žensk in enakost spolov (A8-0227/2016),
- A. ker je namen Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji zagotavljati podporo, pa tudi izraziti solidarnost delavcem, ki so postali presežni zaradi večjih strukturnih sprememb v svetovnih trgovinskih tokovih; ker je njegov cilj prispevati k pametni, trajnostni in vključujoči gospodarski rasti ter spodbujati trajnostno zaposlovanje s podporo presežnim delavcem in njihovo pripravo na novo delovno mesto; ker je bil sklad zasnovan za reševanje nujnih primerov s hitrim posredovanjem in kratkoročno pomočjo v odziv na hude in nepredvidene težave na trgu dela, ki vključujejo množično odpuščanje, za razliko od Evropskega socialnega sklada, ki prav tako zagotavlja podporo za presežne delavce, vendar je njegov glavni namen reševanje dolgoročnih strukturnih neravnovesij, zlasti s programi vseživljenjskega učenja; meni, da bi moral sklad v naslednjem programskem obdobju še naprej delovati zunaj večletnega finančnega okvira;
- B. ker je prestrukturiranje v zadnjih nekaj letih postalo vse bolj splošen pojav, ki se je v nekaterih sektorjih še okrepil, v druge pa razširil; ker odgovornost za pogosto nepredvidljive posledice, ki jih imajo te odločitve na lokalne skupnosti ter na gospodarsko in socialno strukturo v državah članicah, nosijo podjetja; ker Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji pripomore k blažitvi negativnih posledic odločitev o prestrukturiranju; ker je vedno več zadev Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji povezanih s strategijami prestrukturiranja velikih podjetij in multinacionalnih družb, o katerih se običajno odloča brez udeležbe delavcev in njihovih predstavnikov; ker so najpogostejše oblike prestrukturiranja premestitev, selitev, zaprtje, združitve, pridobitve, prevzemi, reorganizacija proizvodnje in najemanje

¹ UL C 56 E, 26.2.2013, str. 119.

² UL C 308 E, 20.10.2011, str. 30.

podizvajalcev;

- C. ker pa lahko na prilagodljivost in proaktivnost pri menjavi delovnega mesta ali poklica negativno vpliva negotovost, saj vsak prehod vsebuje tudi možnost brezposelnosti, nižje plače in manjše socialne varnosti; ker bo ponovno vključevanje prejemnikov sredstev Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji bolj uspešno, če bo vodilo v kakovostno zaposlitev;
- D. ker zadruga prestrukturiranje izvajajo na družbeno odgovoren način ter njihov poseben združni model upravljanja, ki temelji na skupnem lastništvu, demokratični udeležbi in nadzoru s strani članov, in sposobnost zadrug, da se zanašajo na lastna finančna sredstva in podporne mreže, pojasnjujeta, zakaj so zadruga v daljšem časovnem obdobju prožnejše in bolj inovativne pri upravljanju prestrukturiranja in ustvarjanju novih poslovnih priložnosti;
- E. ker člen 19 Uredbe (EU) št. 1309/2013 določa, da mora Komisija vsako drugo leto Evropskemu parlamentu in Svetu predložiti poročilo o obsegu in kakovosti dejavnosti sklada v preteklih dveh letih;
- F. ker ni evropskega pravnega okvira za obveščanje delavcev in posvetovanje z njimi ter predvidevanje in upravljanje prestrukturiranja, da bi na ta način lahko predvideli spremembe in preprečili izgubo delovnih mest; ker je Parlament v resoluciji z dne 15. januarja 2013¹ pozval Komisijo, naj v skladu s členom 225 Pogodbe o delovanju Evropske unije čim prej in po posvetovanju s socialnimi partnerji predloži predlog zakonodajnega akta o obveščanju delavcev in posvetovanju z njimi ter predvidevanju in upravljanju prestrukturiranja (po natančnih priporočilih iz priloge k zgoraj navedeni resoluciji); ker na nacionalni ravni trenutno vladajo pomembne razlike glede odgovornosti delodajalcev do zaposlenih v procesu prestrukturiranja; ker je bilo posvetovanje z evropskimi socialnimi partnerji o tej zadevi opravljeno dvakrat in se Komisija ni odzvala; ker se je Komisija nezadovoljivo odzvala na parlamentarne resolucije o obveščanju, posvetovanju in prestrukturiranju, v katerih je bila poudarjena potreba po nujnih in konkretnih ukrepih na tem področju; ker so dobro razviti sistemi, ki urejajo odnose med delavci in delodajalci in dajejo delavcem ter njihovim predstavnikom pravice na področju posvetovanja, obveščanja in soodločanja, nadvse pomembni; ker bi okrepljena direktiva o obveščanju in posvetovanju lahko pomagala k temu, da bi pogajanja za primeren načrt potekala v pravičnih pogojih in pravočasno;
- G. ker se je prag najnižjega števila presežnih delavcev znižal s 1000 na 500 presežnih delavcev, pri čemer se lahko vloga za podporo iz Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji v izrednih okoliščinah ali na majhnih trgih dela upošteva tudi, kadar imajo odpuščanja velik učinek na zaposlovanje in na lokalno, regionalno ali nacionalno gospodarstvo;
- H. ker so od 1. januarja 2014 do sredstev upravičene tudi samozaposlene osebe in lahko prejemajo pomoč; ker bi morala Komisija zagotoviti, da Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji ustreza posebnim potrebam samozaposlenih delavcev, katerih število nenehno narašča; ker lahko do 31. decembra 2017 mladi, ki niso zaposleni, se ne izobražujejo ali usposablajo (NEET), v regijah, ki so do tega upravičene v okviru pobude za zaposlovanje mladih, prejemajo podporo Evropskega sklada za prilagoditev

---

¹ UL C 440, 30.12.2015, str. 23.

globalizaciji, in sicer v številu, ki je enako številu ciljnih prejemnikov;

- I. ker cilj sedanjega Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji ni le podpreti presežne delavce, ampak tudi izkazati solidarnost do njih;
- J. ker je prvotni proračun Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji znašal 500 milijonov EUR na leto; ker sedanji proračun znaša 150 milijonov EUR na leto, pri čemer letna poraba sklada od njegove ustanovitve v povprečju znaša 70 milijonov EUR;
- K. ker je prvotna stopnja sofinanciranja znašala 50 %, v obdobju 2009–2011 se je zvišala na 65 %, med letoma 2012 in 2013 se je spet znižala na 50 %, zdaj pa znaša 60 %;
- L. ker je bilo med letoma 2007 in 2014 prejetih 134 vlog iz 20 držav članic, ki so se nanašale na 122 121 ciljnih delavcev, skupaj pa je bilo zaproseno za 561,1 milijona EUR; ker je v obdobju 2007–2013 stopnja izvrševanja znašala le 55 %; ker je med letoma 2007 in 2014 največ prijav prišlo iz proizvodnega sektorja, zlasti avtomobilske industrije, kjer so se nanašale na 29 000 od 122 121 delavcev (23 % vseh predloženih vlog); ker so učinki gospodarske krize doslej najpomembnejše in najmočnejše prizadeli mala podjetja z manj kot 500 zaposlenimi;
- M. ker Računsko sodišče priporoča, naj Evropski parlament, Svet in Komisija razmislijo o omejitvi financiranja EU na ukrepe, ki lahko prinesejo dodano vrednost EU, namesto da bi financirali že obstoječe nacionalne sheme dohodkovne podpore delavcem v skladu s členom 7(a)(b); ker imajo ukrepi Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji največjo dodano vrednost, če so uporabljeni za sofinanciranje storitev za presežne delavce, ki jih sicer v sistemih nadomestil za zaposlovanje v državah članicah običajno ni, so bolj usmerjeni v usposabljanje kot v nadomestila in v če so prilagojeni ter dopolnjujejo glavno zagotavljanje pomoči, zlasti za najbolj ranljive skupine presežnih delavcev; ob tem opozarja na potrebo po vlaganju v potencial nekdanjih zaposlenih in na pomen celovite ocene potreb na lokalnem trgu dela in potreb po znanjih in spretnostih, saj bi to moralo biti podlaga za usposabljanje in krepitev kompetenc v pomoč lažjemu in hitrejšemu ponovnemu vključevanju delavcev na trg dela; opozarja, da so države članice dolžne učinkovito izvrševati proračun Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji;
- N. ker Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji ne odpravlja problema brezposelnosti v EU; ker je za reševanje krize brezposelnosti v EU potrebno, da se v središče politike EU postavi odpiranje novih delovnih mest, pa zaščita in trajnostna narava zaposlitve; ker je treba zaradi stopenj brezposelnosti v Evropi, zlasti mladih in dolgotrajno brezposelnih, nujno sprejeti ukrepe za ustvarjanje novih možnosti zaposlovanja;
- O. ker je referenčno obdobje za oceno Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji za namene tega poročila obdobje 2007–2014; ker je v naknadni oceni Komisije zajeto obdobje 2007–2013, v poročilu Računskega sodišča pa je revidirano obdobje 2007–2012;
- P. ker je treba pri izvajanju Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji zagotoviti in spodbujati načeli enakosti spolov in nediskriminacije, ki sta osrednji vrednoti Unije, zapisani tudi v strategijo Evropa 2020;
- 1. je seznanjen z naknadno oceno Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji in prvim

- dveletnim poročilom; ugotavlja, da Komisija izpolnjuje obveznost poročanja; meni, da vsa ta in še druga poročila ne prispevajo dovolj k preglednosti in učinkovitosti Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji; poziva države članice, ki so prejele pomoč iz tega sklada, naj javnosti omogočijo dostop do vseh podatkov in ocen primerov, svoja poročila pa naj dopolnijo z oceno učinka glede na spol; močno spodbuja vse države članice, naj objavijo vloge, redno pa naj objavljajo tudi končna poročila v okviru sedanje uredbe; čeprav Komisija izpolnjuje svoje obveznosti poročanja, meni, da bi lahko vseeno javno objavila vse relevantne dokumente o primerih podpore iz ESPG, vključno z internimi poročili o misijah za spremljanje odprtih vlog v državah članicah;
2. pozdravlja podaljšanje obdobja financiranja z enega na dve leti; opozarja, da je raziskava Eurofounda je pokazala, da 12 mesecev ni bilo primerno dolgo obdobje za pomoč vsem presežnim delavcem, zlasti najranjivejšim med njimi, kot so nizkokvalificirani ali starejši delavci, ženske in zlasti starši samohranilci;
  3. ugotavlja, da ocene Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji kažejo, da je uspešnost ukrepov tega sklada odvisna od dejavnikov, kot sta raven izobrazbe in usposobljenost delavcev, ki so jim ukrepi namenjeni, pa tudi od absorpcijskih zmožnosti trgov dela in BDP držav prejemnic; poudarja, da na te dejavnike vplivajo predvsem dolgoročni ukrepi, ki jih lahko evropski strukturni in investicijski skladi učinkovito podpirajo; poudarja, da je treba te dejavnike, pa tudi lokalne razmere na trgu dela, upoštevati pri dodeljevanju pomoči iz sklada; se zaveda, da je sinergija med Evropskim skladom za prilagoditev globalizaciji in evropskimi strukturnimi in investicijskimi skladi pomembna za doseganje hitrejših in učinkovitejših rezultatov; poudarja, da bi morali evropski strukturni in investicijski skladi omogočati nadaljnje ukrepe na področjih, ki jih podpira Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji, in sicer s spodbujanjem naložb, splošne rasti in odpiranja novih delovnih mest; poudarja, da bi se morali ukrepi tega sklada usmerjati v naložbe, ki prispevajo k rasti, novim delovnim mestom, izobraževanju, spretnostim, geografski mobilnosti delavcev, morali pa bi biti usklajeni z obstoječimi programi EU, da bi ljudem pomagali najti zaposlitev in bi spodbujali podjetništvo, zlasti v tistih regijah in sektorjih, ki so jih negativni učinki globalizacije ali prestrukturiranja gospodarstva že prizadeli; poudarja, da bi morali dajati prednost celovitim pristopom, ki bi temeljili na programiranju iz več skladov in s katerimi bi trajnostno obravnavali odpuščenje in brezposelnost, in sicer z učinkovitim dodeljevanjem sredstev in večjim usklajevanjem in sinergijo, zlasti med Evropskim socialnim skladom in Evropskim skladom za regionalni razvoj; je trdno prepričan, da bi celostna strategija za programiranje iz več skladov zmanjšala tveganje selitve proizvodnje in ustvarila ugodne razmere za vračanje industrijske proizvodnje v EU;
  4. meni, da so reforme uredbe pripomogle k izboljšanju delovanja Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji; ugotavlja, da so se z izboljšanim delovanjem sklada poenostavili postopki za dostop do sklada za države članice, katere bi lahko ta instrument koristile v večji meri; poziva Komisijo, naj predlaga ukrepe za odpravo ovir v zvezi z upravno zmogljivostjo, kar je bila do zdaj ovira za udeležbo sklada; meni, da bi ESPG ne smel privzeti funkcije makroekonomske stabilizacije;
  5. ugotavlja, da nižja proračunska sredstva, namenjena Evropskemu skladu za prilagoditev globalizaciji v okviru letnega proračuna, vseeno zadoščajo za nudenje pomoči in podpore, ki je za ljudi, ki so izgubili delo, življenjskega pomena in nujno potrebna; vseeno poudarja, da se je z letom 2014 področje uporabe sklada razširilo, saj zdaj

vključuje tudi ljudi, ki še niso zaposleni, se ne izobražujejo ali usposablajo (NEET), upošteva pa tudi merilo za krizo, zato se lahko v primeru velikega povečanja vlog ali dodatnih novih pristojnosti zgodi, da odobritve ne bodo zadostovale in bi jih bilo treba povečati, če naj bo njegovo delovanje učinkovito;

6. poudarja pomen močnega socialnega dialoga, osnovanega na vzajemnem zaupanju in deljeni odgovornosti, kot najboljšega instrumenta za iskanje sporazumnih rešitev in stališč za napovedovanje, preprečevanje in upravljanje procesa prestrukturiranja; opozarja, da bi to pomagalo preprečevati izgubo delovnih mest, zaradi česar bi bilo tudi manj primerov za Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji;
7. ugotavlja, da se je v obdobju odstopanja 2009–2011, v katerem so bile dovoljene vloge na podlagi meril, povezanih s krizo, število vlog znatno povečalo, pa tudi, da je bilo področje uporabe dodatno razširjeno, tako da se med letoma 2014 in 2020 upoštevajo še merilo krize in samozaposleni posamezniki; pozdravlja podaljšanje odstopanja tudi po letu 2013; ugotavlja, da je bila s krizo povezana več kot polovica vseh projektov v obdobju 2007–2014; opozarja, da so v nekaterih državah članicah še vedno prisotni škodljivi učinki gospodarske krize;
8. je seznanjen, da je med letoma 2007 in 2014 20 držav članic zaprosilo za sredstva v skupnem znesku 542,4 milijona EUR za 131 ukrepov, ki so bili namenjeni v korist 121 380 delavcev;
9. ugotavlja, da je Komisija uvedla izboljšave v zbirki podatkov sklada, kjer se v statistične namene beležijo kvantitativni podatki o zadevah, ki jih je obravnaval sklad, tako da je državam članicam lažje vlagati vloge, Komisiji pa analizirati in primerjati številčne podatke o teh zadevah; poleg tega ugotavlja, da je Komisija sklad vključila v skupni sistem deljenega upravljanja sredstev, kar bi moralo prispevati k pravilnejšim in popolnejšim vlogam ter še skrajšati čas, potreben, da država članica odda svojo vlogo; ugotavlja, da ta sistem omogoča poenostavitev vlog za države članice, Komisijo pa poziva, naj pospeši proces obravnave vlog, da se sredstva zagotovijo kar najhitreje in je torej njihov učinek kar največji;
10. poziva Komisijo k celovitemu predvidevanju učinkov odločitev v zvezi s trgovinsko politiko na trg dela EU, pri čemer je treba upoštevati dokaze na podlagi podatkov o teh učinkih, ki so se pokazali v vlogah za Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji; poziva Komisijo, naj vodi temeljite predhodne in naknadne ocene učinka, vanje vključi tudi oceno družbenega vpliva, morebitnih posledic za zaposlovanje, konkurenčnost in gospodarstvo ter vpliva na mala in srednje velika podjetja, obenem pa naj poskrbi za učinkovito predhodno usklajevanje med GD za trgovino in GD za zaposlovanje; poziva Parlament, naj organizira redne skupne predstavitve Odbora za mednarodno trgovino in Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve ter tako prispeva k boljši usklajenosti med trgovinsko politiko in Evropskim skladom za prilagoditev globalizaciji ter k nadzoru nad njima; meni, da je treba uporabo sklada za prilagoditev globalizaciji odločneje spodbujati pri obravnavi problematike selitve podjetij, pa tudi za blaženje panožnih kriz, ki jih povzročajo nihanja v svetovnem povpraševanju; odločno nasprotuje vsem pobudam, da bi Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji v sedanji obliki in s sedanjim proračunom obravnavali kot orodje pomoči za delovna mesta, ki so bila v Evropski uniji izgubljena zaradi trgovinskih strategij, sprejetih na ravni EU, vključno s prihodnjimi ali že veljavnimi trgovinskimi sporazumi; poudarja potrebo po veliki skladnosti med trgovinsko in industrijsko politiko in potrebo po posodobitvi

instrumentov trgovinske zaščite EU;

11. poziva Komisijo, naj trgovinskim partnericam podeli status tržnega gospodarstva šele, ko izpolnijo vseh pet zastavljenih meril; v zvezi s tem jo tudi poziva, naj oblikuje jasno in učinkovito strategijo glede podelitve statusa tržnega gospodarstva tretjim državam, da se zavaruje konkurenčnost podjetij EU in se še naprej preprečujejo vse oblike neloyalne konkurence;
12. poudarja, da je eden glavnih ciljev Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji pomagati delavcem, ki so zaposlitev izgubili zaradi velikih premikov v trgovanju Unije z blagom ali storitvami, kot to določa člena 2(a) uredbe; meni, da ima sklad pomembno nalogo zagotavljati podporo delavcem, odpuščenim zaradi negativnih posledic trgovinskih sporov; zato poziva Komisijo, naj jasno navede, da delovna mesta, posledično izgubljena po trgovinskih sporih, ki bi lahko privedli do velikih premikov v trgovanju Unije z blagom ali storitvami, v celoti sodijo na področje uporabe ESPG;
13. poudarja, da ne sme Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji v nobenem primeru nadomestiti resne politike za preprečevanje prestrukturiranja; poudarja pomen resnične industrijske politike na ravni Evropske unije za trajnostno in vključujočo rast;
14. poziva Komisijo, naj pripravi oceno vpliva globalizacije po sektorjih in na njeni podlagi oblikuje predloge, s katerimi bo spodbudila podjetja k vnaprejšnjemu prepoznavanju sprememb v sektorjih in pripravljanju svojih zaposlenih na odpuščanja;
15. poudarja, da so nekatere države članice namesto Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji raje uporabljale Evropski socialni sklad, ker omogoča višje stopnje sofinanciranja in hitreše izvajanje ukrepov, medtem ko sta za Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji značilna pomanjkanje predhodnega financiranja in dolgotrajen postopek odobritve pomoči; meni, da višja stopnja sofinanciranja ter hitrejši postopek v zvezi z vlogami in odobritvami v novi uredbi prispevata k odpravi nekaterih od teh zadržkov; obžaluje, da podpora Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji še vedno ni dosegla presežnih delavcev v vseh državah članicah, zato poziva države članice, naj v primeru množičnega odpuščanja izkoristijo to pomoč;
16. opozarja, da je glede na poročilo Računskega sodišča povprečno trajanje postopka odobritve sklada 41 tednov; poziva, da si je treba prizadevati za to, da bodo postopki hitrejši; pozdravlja prizadevanja Komisije za zmanjšanje zamud in racionalizacijo postopka prijave; poudarja, da je ob tem nujno potrebna krepitev zmogljivosti držav članic in vsem državam članicam močno priporoča, naj kar najhitreje začnejo izvajati ukrepe; ugotavlja, da številne države članice že tako ravnajo;
17. ugotavlja, da nekatere države članice, socialni partnerji in podjetja pravzaprav ne poznajo ESPG; poziva Komisijo, naj okrepi obveščanje držav članic, nacionalnih in lokalnih sindikatov in splošne javnosti; poziva države članice, naj redno promovirajo poznavanje o ESPG med delavci in njihovimi predstavniki, da bo mogoče doseči kar največje število potencialnih prejemnikov, ki bi lahko koristili ukrepe ESPG, in naj učinkoviteje opozarjajo na prednosti in rezultate sklada;
18. opozarja na pomen jamstev v primeru selitve podjetij, ki v določenem časovnem obdobju prejemajo sredstva EU, kar bi lahko privedlo do dodatnih shem podpore zaradi odpuščanja;

Prejemniki sredstev Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji

19. pozdravlja ugotovitve iz poročila Računskega sodišča, da so individualnimi potrebam prilagojeni in dobro usklajeni ukrepi koristili skoraj vsem delavcem, upravičenim do sredstev Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji, in da je skoraj 50 % delavcev, ki so prejeli finančno pomoč, zdaj ponovno zaposlenih; ugotavlja, da je nepravčasno in neučinkovito izvajanje programov sklada v nekaterih državah članicah privedlo do premajhne porabe sredstev; meni, da je treba k prvotni oceni in začetni vlogi nujno pritegniti ciljne prejemnike ali njihove predstavnike, socialne partnerje, lokalne zavode za zaposlovanje in druge ustrezne deležnike, če naj bo končni rezultat za prejemnike pozitiven; poziva Komisijo, naj državam članicam pomaga pri oblikovanju inovativnih ukrepov in programov ter naj v svojih pregledih oceni, v kolikšni meri so bili pri oblikovanju usklajenega svežnja prilagojenih storitev upoštevani možen prihodnji razvoj trga dela ter potrebna znanja in spretnosti, pa tudi ali so bile pripravljene storitve ustrezne glede na potrebni prehod na gospodarstvo, ki bo gospodarno z viri in bo trajnostno; poziva države članice, naj si v skladu s členom 7 te uredbe še naprej prizadevajo za usklajeni sveženj prilagojenih storitev, ki bo šel v smeri z viri gospodarnega in trajnostnega gospodarstva; ugotavlja, da so inovacije, pametna specializacija in učinkovita raba virov bistvenega pomena za industrijsko prenovo in gospodarsko diverzifikacijo;
20. ugotavlja, da je bil pri 73 projektih, ki jih je Komisija analizirala v naknadnem poročilu o oceni, povprečni delež prejemnikov, starih 55 let ali več, 15 %, prejemnikov, starih od 15 do 24 let, pa 5 %; zato pozdravlja poudarek na starejših in mlajših delavcih v novi uredbi ter vključitev mladih, ki niso zaposleni, se ne izobražujejo ali usposablajo, v nekatere vloge; ugotavlja, da je delež žensk med prejemniki znašal 33 %, moških pa 67 %; ugotavlja, da te številke ustrezajo zaposlitveni strukturi po spolih, ki je v različnih sektorjih različna; zato poziva Komisijo, naj zagotovi, da bodo ženske in moški v vseh vlogah za ESPG enako obravnavani, države članice pa, naj zbirajo podatke po spolih, da bi ugotovili, kako sklad vpliva na delež ponovne zaposlitve med ženskimi upravičenkami; ugotavlja še, da je v nekaterih vlogah za ESPG število ciljnih prejemnikov nizko v primerjavi s skupnim številom upravičencev, kar lahko vodi do manj ugodnega učinka;
21. meni, da vključevanje ljudi, ki še niso zaposleni, se ne izobražujejo ali usposablajo (NEET) pri vlogah za ESPG pogosto zahteva različne vrste intervencij in meni, da bi morali biti v fazo izvajanja vsakega programa vključeni vsi ustrezni akterji, vključno s socialnimi partnerji, skupinami iz lokalne skupnosti in mladinskimi organizacijami, ki naj bi tudi spodbujali potrebne ukrepe za čim večjo udeležbo teh oseb; v zvezi s tem spodbuja države članice, naj imajo močno osrednjo agencijo, ki bo na eni strani usklajevala izvajanje programa in zagotavljala ciljno usmerjeno in trajno podporo skupini NEET, da bo ta dejansko zaključila program, na drugi pa zagotavljala maksimalno izplačilo sredstev sklada; meni, da bi lahko z neodvisnim pregledom, ki bi bil posvečen problematiki udeležbe skupine NEET, opredelili primere najboljše prakse; je trdno prepričan, da bi morale odstopanje glede vključitve mladih, ki niso zaposleni, se ne izobražujejo ali usposablajo, veljati do konca programskega obdobja decembra 2020;
22. poziva Komisijo, naj v svojo vmesno oceno ESPG vključi specifično kvalitativno in kvantitativno oceno pomoči tega sklada mladim, ki niso niti zaposleni niti se ne izobražujejo oziroma usposablajo, zlasti glede izvajanja jamstva za mlade ter potrebnih

sinergij med nacionalnimi proračuni, Evropskim socialnim skladom in pobudo za zaposlovanje mladih;

23. ugotavlja, da je bila glede na podatke iz naknadne ocene povprečna stopnja dosega prejemnikov v vseh 73 pregledanih primerih 78 %; v to je vključenih 20 primerov s 100-odstotno ali višjo stopnjo dosega prejemnikov; vztraja, da je najvišja stopnja dosega za kateri koli primer 100 %, zato uporaba višjih odstotkov izkrivlja podatke, ki tako kažejo bistveno višjo stopnjo dosega od dejanske; ugotavlja, da to velja tudi za stopnjo izvajanja proračuna; poziva Komisijo, naj prilagodi svoje podatke, da bi zagotovili bolj točno oceno stopenj dosega prejemnikov in stopnje izvajanja proračuna;
24. pozdravlja dejstvo, da so lahko mnogi prejemniki s pomočjo ESPG našli novo zaposlitev, kar so jim omogočili individualna pomoč pri iskanju zaposlitve in posodabljanje njihovega strokovnega izpopolnjevanja s programi usposabljanja ali nadomestila za mobilnost; ravno tako pozdravlja dejstvo, da je sklad s podporo za ustanavljanje in prevzem podjetij omogočil nekaterim zaposlenim, da postanejo podjetniki; zato poudarja pomembne pozitivne učinke, ki jih ima lahko ESPG na samozavest, samostojnost in motiviranost; poudarja, da pomoč iz sklada za prilagoditev globalizaciji pozitivno vpliva na večjo socialno kohezijo, saj omogoča ponovno zaposlitev in odpravlja negativne pasti brezposelnosti;
25. na podlagi številčnih podatkov iz naknadnega poročila ugotavlja, da imajo prejemniki sredstev sklada za prilagoditev globalizaciji relativno podpovprečen učni uspeh in torej manj prenosljiva znanja in spretnosti, kar v običajnih okoliščinah zmanjšuje njihove zaposlitvene možnosti in povečuje njihovo ranljivost na trgu dela; meni, da bo največja dodana vrednost sklada dosežena, če se bo uporabljal za podporo programom usposabljanja in preusposabljanja za delavce, zlasti za manj kvalificirane ranljive skupine, ki bodo na prvo mesto postavili pridobivanje znanja in spretnosti, potrebnih na trgu dela, pa tudi v podjetništvu;
26. ugotavlja, da je raziskava v okviru naknadne ocene razkrila mešane rezultate, saj je 35 % anketirancev odgovorilo, da je kakovost novega delovnega mesta boljša ali veliko boljša, 24 % jih je izjavilo, da je enaka, 41 % pa jih je menilo, da je njihovo novo delovno mesto slabše ali veliko slabše kakovosti; vseeno zaradi pomanjkanja sistematičnih podatkov, na katerih bi se lahko pripravila kakršna koli ocena, Komisiji priporoča, naj zbere natančnejše podatke o učinku ukrepov Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji in njihovi kakovosti, da bi lahko v nadaljevanju pripravila korektivne ukrepe, ki bi se izkazali za potrebne;

Stroškovna učinkovitost in dodana vrednost Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji

27. poziva Komisijo in države članice, naj prožneje in učinkoviteje uporabljajo sredstva ESPG, naj se pri tem osredotočajo na rezultate, učinek in dodano vrednost, ne da bi posegale v ustrezno in pregledno uporabo sredstev ter spoštovanje pravil; meni, da bi moral postopek za vložitev prošenj biti hitrejši, da bo sklad učinkovitejši za odpuščene delavce; ima pomisleke zaradi razkoraka med sredstvi iz ESPG, za katera se zaprosi, in zneski, ki jih države članice povrnejo, ob tem pa želi spomniti, da je povprečna stopnja izvrševanja proračuna le 45 %; zato poziva Komisijo, naj skrbno preuči razloge za nizko stopnjo izvrševanja ter predlaga ukrepe za obravnavo obstoječih ozkih grl in zagotavljanje najboljše uporabe sredstev; ugotavlja, da stopnja ponovne zaposlitve po izteku pomoči ESPG bistveno niha, in sicer od 4 % do 86 %, ter zato poudarja pomen

aktivnih in vključujočih ukrepov na trgu dela; ugotavlja, da sredstva iz ESPG v nekaterih državah članicah dosledno prinašajo boljše rezultate kot drugod; predlaga, naj Komisija še naprej zagotavlja smernice in državam članicam omogoči izmenjavo najboljših praks pri vlogah za sredstva ESPG in njihovi uporabi, da se zagotovi največja možna stopnja ponovne zaposlitve na porabljeni evro;

28. meni, da se stopnja sofinanciranja, ki je zdaj 60 %, ne bi smela povečati;
29. pozdravlja dejstvo, da je iz naknadne ocene Komisije razvidno, da je bilo povprečno le 6% sredstev sklada porabljenih za upravne stroške in stroške upravljanja;
30. ugotavlja, da je bil najpomembnejši vidik stroškovne učinkovitosti, kot je bil opredeljen med posvetovanji z deležniki, število ponovno zaposlenih delavcev, ki zdaj plačujejo davke in prispevke za socialno varnost ter ne prejemajo nadomestil za brezposelnost ali druge socialne pomoči;
31. ugotavlja, da v številnih primerih ESPG višji stroški za ukrepe iz člena 7(4) uredbe o ESPG zmanjšujejo skupni učinek naložb sklada; poziva Komisijo, naj vprašanje teh stroškov reši z uvedbo omejitev;
32. je seznanjen s predlogom v okviru naknadne ocene, da je hipotetična ocena učinka pomemben element pri razumevanju dodane vrednosti Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji; obžaluje, da se ta ocena učinka še ne izvaja;
33. pozdravlja ugotovitev Računskega sodišča, da je Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji resnično dodano vrednost EU ustvaril tedaj, ko so se njegova sredstva uporabljala za sofinanciranje storitev za presežne delavce ali nadomestil, ki v sistemih nadomestil za brezposelnost držav članic praviloma niso na voljo, kar prispeva k spodbujanju večje socialne kohezije v Evropi; poudarja, da so sistemi socialne zaščite v nekaterih državah članicah še vedno pomanjkljivi in ne ustrezajo potrebam delavcev, ki ostanejo brez zaposlitve;
34. obžaluje, da po navedbah Računskega sodišča tretjina sredstev Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji nadomešča nacionalne sheme dohodkovne podpore za delavce, in je torej brez dodane vrednosti EU; opozarja, da nova uredba o Evropskem skladu za prilagoditev globalizaciji omejuje stroške za posebne ukrepe, kot so nadomestila za iskanje zaposlitve in spodbude za zaposlovanje, namenjene delodajalcem, in sicer na do 35 % skupnih stroškov za usklajeni sveženj, ter da ukrepi, ki jih podpira Sklad za prilagoditev globalizaciji, ne nadomeščajo pasivnih ukrepov socialne zaščite, ki jih države članice zagotavljajo v nacionalnih sistemih; vztraja, da sklada za prilagoditev globalizaciji ni mogoče uporabljati kot nadomestilo za obveznosti držav članic do njihovih delavcev; poleg tega spodbuja Komisijo, naj pri naslednji reviziji uredbe o ESPG jasno navede, da sklada ni mogoče uporabljati kot nadomestilo za obveznosti držav članic do odpuščenih delavcev;
35. obžaluje, da so stopnje izvajanja proračuna od 3 % do 110 %, pri čemer znaša povprečna stopnja izvajanja 55 %; meni, da to stanje kaže na pomanjkljivosti bodisi v fazi načrtovanja bodisi v fazi izvajanja in da bi ga bilo treba izboljšati s projekti, ki bi bili boljše zasnovani in bi se bolje izvajali;
36. obžaluje, da je Evropskemu skladu za prilagoditev globalizaciji namenjenih manj

sredstev; poziva Komisijo in države članice, naj dodatno podprejo sklad, da bo kos potrebam; poziva Komisijo, naj zagotovi dovolj osebja glede na delovno obremenitev, da bi se izognili nepotrebnim zamudam;

37. meni, da bi bilo treba ukrepe Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji in Evropskega socialnega sklada uporabljati tako, da bi se medsebojno dopolnjevali in omogočali tako posebne kratkoročne kot bolj splošne dolgoročne rešitve; je seznanjen z ugotovitvijo, da na splošno države članice učinkovito usklajujejo Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji z Evropskim socialnim skladom in nacionalnimi ukrepi trga dela, pa tudi, da Računsko sodišče med revizijo ni ugotovilo nobenega primera prekrivanja ali dvojnega financiranja posameznikov;
38. izraža zadovoljstvo zaradi ugotovitev iz poročila Komisije o dejavnostih Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji, da Komisija v letih 2013 in 2014 ni bila obveščena o nobenih nepravilnostih v skladu z uredbama o skladu, prav tako v zadevnih letih niso bile zaključene nobene nepravilnosti v zvezi s tem skladom;

Vpliv na mala in srednja podjetja

39. ugotavlja, da mala in srednja podjetja predstavljajo 99 % vseh podjetij v EU in zaposlujejo veliko večino delavcev EU; ob tem izraža zaskrbljenost, da ima Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji zelo omejen vpliv nanje kljub dejstvu, da bi bila lahko ob izpolnjevanju določenih meril prav ta podjetja ciljni prejemniki; je seznanjen s pojasnilom Komisije, da prizadeti delavci dobaviteljev na nižji stopnji v verigi nikoli niso namerno izključeni, vendar poziva Komisijo, naj ESPG še bolj preusmeri proti malim in srednjim podjetjem, ki so ključni dejavnik evropskega gospodarstva, npr. z večjim poudarkom na določbi iz člena 8(d) o potrebi za identificiranje dobaviteljev, proizvajalcev v proizvodni fazi ali podizvajalcev podjetij, ki odpuščajo, ali pa s spremljanjem preteklih primerov, ko je sklad koristil MSP, socialnim podjetjem in zadrugam za spodbujanje primerov najboljše prakse; poudarja, da je treba bolj upoštevati sorazmernost med delavci v malih in srednjih podjetjih in delavci v velikih podjetjih;
40. meni, da bi se moralo bolj uporabljati odstopanje od praga upravičenosti, zlasti v korist malih in srednjih podjetij; poudarja pomen ureditve iz člena 4(2) sedanje uredbe za mala in srednja podjetja, saj omogoča, da se gospodarski sektorji, prizadeti zaradi krize ali globalizacije, prestrukturirajo na regionalni ravni in glede na specifične potrebe vsakega posameznega primera posebej; priznava, da vloge po tej določbi sprožajo izzive, zato Komisijo poziva, naj državam članicam pomaga pri njihovem reševanju, da bi ESPG postal resnična rešitev za odpuščene delavce; Komisijo in države članice še poziva, naj v fazi načrtovanja in oddaje vlog upoštevajo načelo „najprej pomisli na male“;
41. ugotavlja, da je največ vlog v proizvodnem in gradbenem sektorju, zlasti v avtomobilski in letalski industriji, pri čemer je pomoč največkrat zagotovljena velikim podjetjem; poziva države članice in regionalne organe z izvršnimi pristojnostmi, naj proaktivno podprejo presežne delavce iz malih in srednjih podjetij, zadrug in socialnih podjetij tako, da izkoristijo prožnost, ki jo omogoča člen 4(2) sedanje uredbe, zlasti glede kolektivnih vlog, ki vključujejo mala in srednja podjetja, pa tudi druge instrumente za spodbujanje večje podpore in širšega dostopa za mala in srednja podjetja, pa tudi za obveščanje malih in srednjih podjetij o možnostih, ki so jim na voljo v okviru ESPG; poudarja, da je treba zadeve, v katerih se pomaga malim in srednjim podjetjem,

obravnavati kot glavno dodano vrednost tega sklada;

42. je zadovoljen, ker Komisija v naknadnem poročilu o izvajanju ugotavlja, da se kaže pozitivna soodvisnost med sredstvi, ki se namenjujejo za spodbujanje podjetništva, in stopnjo samozaposlovanja ob koncu ukrepov; ugotavlja, da znaša povprečna stopnja samozaposlitve v vseh primerih podpore iz ESPG zgolj 5 % in da bi bilo treba podjetnike spodbujati s posebnimi ukrepi, na primer z nepovratnimi sredstvi za zagon podjetja in drugimi pobudami; ob tem opozarja na pomen vseživljenjskega učenja, mentorstva in medsebojnih mrež; meni, da je še dovolj manevrskega prostora za uporabo ESPG v podporo podjetništvu in zagonskim dejavnostim, pa naj gre za samostojno uporabo tega sklada ali v povezavi z drugimi, kot so evropski strukturni in investicijski skladi, vendar poudarja, da bi morala podjetniška podpora temeljiti na trajnostnih poslovnih načrtih; poziva države članice, naj v programe za podjetništvo veliko bolj vključujejo še ženske in dekleta;
43. pozdravlja prizadevanja več držav članic, da bi uvedle več ukrepov, ki podpirajo podjetništvo in socialno gospodarstvo, in sicer v obliki nepovratnih sredstev in ukrepov za spodbujanje podjetništva, socialnih zadrug in storitev za nove podjetnike;

Obvezno zbiranje podatkov

44. meni, da bi moral biti metodološki pristop Komisije ob kar nekaj motečih dejavnikih, kot so možno nepopolni podatki, regionalne in nacionalne posebnosti, različne makro- in mikro-ekonomske okoliščine, majhne velikosti vzorcev ter nekatere potrebne predpostavke, natančen in pregleden ter da bi bilo treba z ustreznimi ukrepi odpraviti vsakršne ugotovljene pomanjkljivosti;
45. poudarja, da Računsko sodišče v poročilu ugotavlja, da nekatere države članice niso količinsko opredelile ciljev za ponovno vključevanje in da obstoječi podatki ne zadostujejo za oceno učinkovitosti ukrepov pri ponovni vključitvi delavcev na trg dela; je seznanjen z izjavo Komisije, da uredba o ESPG ne določa kvantitativnih ciljev za ponovno vključitev in da je mogoče posamezne ukrepe sklada oceniti na druge načine; zato priporoča, naj države članice določijo količinsko opredeljene cilje za ponovno vključevanje ter sistematično razlikujejo med Evropskim skladom za prilagoditev globalizaciji, Evropskim socialnim skladom in drugimi nacionalnimi ukrepi, zasnovanimi posebej za množično odpuščene delavce; nadalje poziva Komisijo, naj zagotovi informacije o vrsti in kakovosti delovnih mest oseb, ki so bile ponovno vključene na trg delovne sile ter o srednjeročnih trendih v zvezi s stopnjo vključevanja, doseženo z ukrepi ESPG; poleg tega bi morale države članice razlikovati med glavnima vrstama ukrepov Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji, tj. aktivnimi ukrepi na trgu dela in dohodkovno podporo, ki se izplača delavcem, ter zagotavljanjem podrobnejših informacij o ukrepih, do katerih dostopajo posamezni udeleženci, da bi se omogočila natančnejša analiza stroškov in koristi različnih ukrepov; prav tako poziva Komisijo, naj zagotovi podatke o vlogah za sredstva sklada, ki niso bile odobrene na ravni Komisije, ter o razlogih za to;
46. opozarja države članice na njihovo obveznost glede zagotavljanja podatkov o stopnjah ponovne vključitve na trg dela 12 mesecev po izvedbi ukrepov, da se zagotovi potrebno spremljanje učinkovitosti in uspešnosti ESPG;
47. poudarja, da bi bilo treba poenostaviti revizijske postopke na nacionalni ravni, da bi

zagotovili skladnost in učinkovitost ter se izognili nepotrebemu ponavljanju, do katerega prihaja, ko organi izvajajo različne ravni nadzora;

48. priporoča krepitev informacijskih tokov in podpornih ureditev med nacionalno kontaktno osebo ter regionalnimi ali lokalnimi partnerji za izvajanje primera;
49. priporoča, naj se izvede več rednih medsebojnih strokovnih pregledov, mednacionalnih izmenjav ali povezovanj novih primerov Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji s prejšnjimi primeri, da bi izmenjali dobro prakso in izkušnje pri izvajanju; zato priporoča vzpostavitev platforme najboljše prakse, ki bo zlahka dostopna in bo podpirala boljšo izmenjavo celovitih rešitev;
50. je seznanjen s pomisleki službe Evropskega parlamenta za raziskave v zvezi z metodologijo za izračun pozitivnih učinkov ESPG; poudarja, da so potrebne dodatne zahteve glede kazalnikov uspešnosti.
51. poziva Komisijo in države članice, naj ohranijo določbe sedanje uredbe o ESPG glede dodatkov za negovalce; v zvezi s tem poziva države članice, naj oblikujejo prožen delovni čas ter ukrepe usposabljanja in, kjer je mogoče, umestijo te ukrepe v lokalne skupnosti, saj so mnoge odpuščene delavke pogosto manj geografsko prilagodljive zaradi obveznosti v zvezi z nego družinskih članov;
52. poziva pristojne regionalne in lokalne organe, socialne partnerje in organizacije civilne družbe, naj usklajujejo prizadevanja akterjev na trgu dela, da bi jim omogočili boljši dostop do podpore Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji v primeru odpuščanj v prihodnosti; poziva še, naj pri spremljanju in ocenjevanju dejavnosti sklada tesneje sodelujejo socialni partnerji, ki naj zlasti naj spodbujajo predstavnike ženskih deležnikov, da se zagotovi, da bo vidikom spola namenjeno več pozornosti.
53. poziva Komisijo, naj razmisli o prenosu ocene ESPG na agencijo Eurofound, kot to določa člen 20 uredbe fundacije; meni, da bi lahko Komisija ob takšnem predloga Eurofoundu zagotovila potrebna finančna sredstva, ki bi ustrezala tekočim odhodkom za javna naročila za oceno sklada in stroškom za človeške vire; ker je glavna ovira za boljše ocenjevanje dejstvo, da ni ustreznih podatkov, bi lahko Komisija od držav članic zahtevala, naj agenciji zagotovijo ustrezne podatke;

o

o o

54. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic.